אישים באגרות הראי"ה

הרב אברהם מרדכי גאלדין

רב בגולה, שביקר אצל הרב קוק ביפו ושלח תרומה לארץ ישראל · שנות חייו אינן ידועות לנו

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

פרטים ביוגרפיים ודאיים על הרב אברהם מרדכי גאלדין לא מצאנו במקורות שבדקנו. מן האגרת עולה שישב בגולה, ושביקר קודם לכן אצל הרב קוק בארץ ישראל.

הרב קוק על הרב אברהם מרדכי גאלדין

בניסן תרס"ז (1907) אישר הרב קוק את קבלת התרומה שהעביר, ושלח לו את הקבלות. הרב קוק כתב שמאז שהיה אצלו לא זזה ממנו אהבתו אליו, וקרא לו לפעול בגולה: חובת כל תלמיד חכם היא לעורר את אהבת ציון, שבני הגולה יעלו לארץ ויקבעו בה את דירתם ועסקיהם, "כי רק מציון ומקודש ישלח לנו עזרו" (כרך א', אגרת עב).

האגרות

כרך א', אגרת עב: בכ"ג בניסן תרס"ז, מיפו: אישור תרומה, וקריאה לתלמידי החכמים בגולה לעורר את אהבת ציון.

"וחובת כל ת"ח, וכל גבר יראי ד' באמת, שלא לחוש ולא לשקוט, ולעורר ישנים, לבשר אהבת ציון"

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הרב אברהם מרדכי גאלדין, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה.

הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך א' – אגרת עב

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ג ניסן תרס"ז - יפו **נמען:** הרב אברהם מרדכי גאלדין

הרב קוק מאשר קבלת תרומה ושולח קבלות. הרב קוק קורא לתלמידי החכמים בגולה לעורר את אהבת ציון ולעודד עלייה וקביעת עסקים בארץ, כי רק מציון תבוא הישועה.

עיקרי הדברים

- עידוד העלייה לארץ ישראל.
- תפקיד תלמידי החכמים בחיבת ציון.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], כ"ג ניסן תרס"ז[4].

לכבוד ידי"נ[5] הרב המאוה"ג[6], חו"ב[7] סוע"ה[8], אוצר תוי"ר[9], מו"ה[10] אברהם, מרדכי גאלדין שליט"א[11], שלו'[12] וברכה וכ"ט[13].

מכתבו הנכבד, בצירוף נדבתו של היקר ר'[14] אלי' ניעפאמנישצי נ"י[15] הגיענו, ע"י[16] כ'[17] מר חמיו הגביר הנכבד שי'[18], ונמסרו למקום אשר שולחו, והנני שולח בזה לכת"ר[19] את מכתבי הקבלות.

ואפריון אמטי למר ידי"נ שליט"א על דבריו היקרים, אשר רבות חכיתי לראות מעשי אצבעותיו. כי מאז הי'[20] אתנו לא זזה חבת הקודש, מאהבת תורה ויראת שמים, הספונה באוצר לב ונפש של כבוד אהובי שליט"א, מקרב לבבי תמיד, ומדי דברי בו זכור אזכרנו באהבה נצחת.

יודיעני נא כפעם בפעם משלומו הטוב, ושלו'[21] תורתו, ושלו' כלל אחינו שבגולה. השי"ת[22] יאיר להם באורו, ויתן בלבם אהבת אש קודש לארץ חמדתנו, ויתגברו בכל חילם ומאדם לעלות לאדמת קודש, ולקבע דירתם ועסקיהם על הררי קודש, אשר שם צוה ד' את הברכה לעמו עדי עד. ובזה בודאי יפתח לנו פתח גאולה וישועה, ושפע אור פדיון ממרומים יאיר לנו, כפי רבות התעוררות מעשנו בפועל, לכונן אגודת ישראל על האדמה הטובה אשר נשבע ד' לאבותינו. כי רק מציון ומקודש ישלח לנו עזרו, ורק בירושלים תהי'[23] ישועה לישראל, מיד ולדורות. וחובת כל ת"ח[24], וכל גבר יראי ד' באמת, שלא לחוש ולא לשקוט, ולעורר ישנים, לבשר אהבת ציון, וחבת ארץ צבי, לאחינו המדוכאים כבושי גולה. ומצדיקי-רבים אלה ככוכבים לעולם ועד יזהירו, כי הם הנה הנם שושביני דמטרוניתא, [שושביני המלכה] (ארמית, על פי הזוהר)] זו כנסת ישראל, האומרים לבת-ציון קומי אורי, [ישעיהו ס, א] שובי אל עריך אלה, שובי ואל תתחמקין, כי ברא ד' חדשה בארץ, [על פי ירמיהו לא, כ-כא] ופקד ד' את עמו, ושמרו כרועה עדרו, ואבני נזר מתנוססות על אדמתו. [זכריה ט, טז] ידעתי בטהרת לבב כי ידי"נ, כי יעמוד הכן ברוח ד', המופיע מתורת ד' אשר בלבבו, לאמץ חילים ולעודד לבבות למען עמנו וערי אלקינו.

והי'[25] ז"ש[26] וברכה בכל מעבדו, ורב שלו' לו ולתורתו, כנה"י[27] ונפש ידידו עז מברכו מלונ"ח[28].

הק' אברהם יצחק ה"ק הנ"ל

1. ב"ה - ברוך השם
2. עה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. תרס"ז - השנה תרס"ז (1906/1907)
5. ידי"נ - ידיד נפשי
6. המאוה"ג - המאור הגדול
7. חו"ב - חריף ובקי
8. סוע"ה - סיני ועוקר הרים
9. תוי"ר - תורה ויראה
10. מו"ה - מורנו הרב
11. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
12. שלו' - שלום
13. וכ"ט - וכל טוב
14. ר' - רבי
15. נ"י - נרו יאיר
16. ע"י - על ידי
17. כ' - כבוד
18. שי' - שיחיה
19. לכת"ר - לכבוד תורתו
20. הי' - היה
21. ושלו' - ושלום
22. השי"ת - השם יתברך
23. תהי' - תהיה
24. ת"ח - תלמידי חכמים
25. והי' - והיה
26. ז"ש - זה שלום
27. כנה"י - כנפשו היקרה
28. מלונ"ח - מצפה לנחמת ציון